

THESAURUS LINGVAE LATINAE editus iussu et auctoritate consilii ab Academiis Societatibusque diversarum nationum electi, vol. X, 1, fasc. II (palpebra-paratura), Leipzig, Teubner 1984, col. 161-320.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰ. αἱ Γερμανικαὶ Ἀκαδημίαι τῆς ἐποχῆς ἀνέλαβαν νὰ καλύψουν τὸ κενὸν τῆς μὴ ὑπάρξεως «θησαυροῦ» τῆς λατινικῆς γλώσσης ὁ ὁποῖος νὰ πληροῖ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς. (Τὸ τελευταῖον *Lexicon Totius Latinitatis*, I-IV, Prati 1858-75, χρησιμώτατον βεβαίως, δὲν ἐκάλυπτε ὅλας τὰς ἀνάγκας, δὲν ἀπετέλει «θησαυρόν», καὶ —ἀναμφιβόλως— δὲν εἶχε στηριχθῆ εἰς συστηματικὴν ἀποδελτίωσιν ὄλων τῶν ὑπαρχουσῶν πηγῶν). Ἦρχισαν λοιπὸν αἱ Γερμανικαὶ Ἀκαδημίαι τὴν συγκέντρωσιν καὶ κατανομήν εἰς ἐπιτροπὰς κλασσικῶν φιλολόγων τοῦ ὕλικου, τὸ ὁποῖον ἦτο τεράστιον (ἀρκεῖ νὰ σημειωθῆ ὅτι διὰ τὸ λῆμμα atque συνεκεντρώθησαν περίπου 248.000 παραπομπαί), τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν, καὶ τὸ 1900 ὁ οἶκος Teubner τῆς Λειψίας ἐκυκλοφόρησεν τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ «Θησαυροῦ». Τὸ συλλογικὸν τοῦτο ἔργον ἀνέκοψαν αἱ δύο παγκόσμιοι αἵματοχυσίαι, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἤτταν τοῦ φασισμοῦ ἡ προσπάθεια ἐπανελήφθη. Μεταπολεμικῶς συνεργάζονται εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἔργου αἱ Γερμανικαὶ Ἀκαδημίαι (Μονάχου, Γκαίτιγγεν, Χαϊδελβέργης, Λειψίας, Μάιντς, Ντύσελντορφ καὶ ἡ Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας)· ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἡ Βρεταννικὴ, Ἰταλικὴ (dei Lincei), Βελγικὴ, Αὐστριακὴ, Πολωνικὴ καὶ Σουηδική· ἡ Διεθνὴς Συνομοσπονδία Ἐταιριῶν Κλασσικῆς Φιλολογίας καὶ αἱ Ἐταιρεῖαι Κλασσικῆς Φιλολογίας Η.Π.Α., Ὁλλανδίας, Ἑλβετίας, Δανίας καὶ Γαλλίας.

Τὸ πόσον σημαντικὸν κρίνεται τὸ ἔργον τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ χρηματοδοτοῦν ἡ UNESCO, τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Φιλοσοφίας καὶ Ἀνθρωπίνων Ἐπιστημῶν, ἡ τοπικὴ Βαυαρικὴ κυβέρνησις, τὰ Ὑπουργεῖα Ἐπιστημῶν τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ρηνανίας - Βεσφαλίας καὶ ἕξ κρατικὰ ἢ ἰδιωτικὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα τῆς Ἰταλίας, Ὁλλανδίας, Ἑλβετίας καὶ τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν.

Τελευταίως (1984) ἐκυκλοφόρησε τὸ τεῦχος II τοῦ 1ου μέρους τοῦ 10ου (X) τόμου (X, 1, II) καὶ εἶναι ἤδη ἐτοιμὸν νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ τεῦχος IV τοῦ 2ου μέρους ἰδίου (X) τόμου (τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ τὰ λήμματα ἀπὸ praecipuus ἕως praeg).

Τὸ τεῦχος X,1,II περιλαμβάνει τὰ λήμματα ἀπὸ palpebra (= βλέφαρον) ἕως paratura (= προπαρασκευή). Τὰ πλέον ἐκτεταμένα εἶναι τὰ palpebra, palpito, palpro, palus, rampinus, ranacea, rando, rango, ranis, rannus, rantomimus, rapa, rapilla, raryus, rar (στῆλ. 260-285), parabola, paracletus, paradisus, parasitus. Ἀξιοσημεῖωτον εἶναι ὅτι ἐκ τῶν 183 λημμάτων τῶν στηλῶν 285-320 (para-paratura) τὰ 159 ἀναφέρονται εἰς λέξεις ἑλληνικῆς καταγωγῆς, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων ἔχουν διατηρήσει καὶ εἰς τὴν λατινικὴν τὴν ἀρχαιοελληνικὴν τῶν κατάληξιν. Παρὰ ταῦτα ἡ ἑλληνικὴ συμμετοχὴ ἔστω καὶ εἰς τὴν σύνταξιν μόνον τοῦ μνημειώδους αὐτοῦ ἔργου εἶναι ἀνὺπαρκτος!

ANT. Η. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ